

Чырвоная Зьмена

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Ленінскага Камуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі

№ 69 (351) Пятніца 24 чэрвеня 1927 г.

Выходзіць тры разы на тыдзень
У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ

Год выд. VII.

Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню.
Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903.

Адрас рэдакцыі газеты: Чырвоная
Зьмена: Менск, Комкам. 2.

Навучымся ўладаць зброяй.

Апошнія міжнародныя падзеі выклікалі вялікую хвалю пратэстаў супроць спроб капіталістычнай зьнішчыць Савецкі Саюз.

Гэтыя рэзолюцыі-пратэсты ў значным ліку прымаюцца і сходамі моладзі, сходамі комсамольскіх ячэек.

Акрамя пратэстаў у рэзолюцыях маецца шэраг канкрэтных пунктаў, дзелавых прапаноў:

— У цяперашні неспакойны час асабліва вартасць набываюць пытанні ваенізацыі моладзі, СПРАВА АХОВЫ НАШАЙ ФАБРЫКІ—гэтак піша ў сваёй пастанове моладзь НОВА-БАРЫСАЎСКАЙ ФАБРЫКІ „Чырвоная Бярэзіна“.

— Агульны сход жадае актыўна добраахвотна адлічваць грошы на карысць паветранага флёту ў адказ на провокацыю Чэмбэрлена—адзначаюць комсамольцы ПЛЕШЧЫНСКАЙ ВЯСКОВАЙ ЯЧЭЙКІ ЛКСМБ.

Мы выбралі толькі дзве з многіх рэзолюцыяў, якія ў вялікім ліку зараз атрымоўваюцца рэдакцыяй газет.

Рэзолюцыі—справа добрая. Іны кажуць аб настроях працоўнай моладзі, аб добрым унуленні сучаснага становішча.

Але гэта—толькі частка працы. ГАЛОУНАЕ ЗАМАЦАВАЦЬ ПАСТАНОВЫ У ЖЫЦЦІ, У ШТОДЗЕННАЙ РАБОЦЕ.

У гэтых адносінах трэба асабліва адзначаць цікавае і свачасовае мерапрыемства Бабруйскіх комсамольцаў.

Іны на працягу НЕКАЛЬКІХ МЕСЯЦАЎ рыхтуюцца да правядзення

трохдзённага збору-манэўраў у некалькіх пунктах акругі.

Гэтыя манэўры зьявяцца баявым аглядам усёй арганізацыі на вытрыманасць, дысцыпліну і падрыхтоўку „комсамольскага тылу“.

Манэўры—у сэнсе часу іх скіраваньня—будуць РАПТОЎНЫЯ, але падрыхтоўка да іх ідзе ГРУНТОЎНАЯ.

І зразумела. Манэўры зьявяцца ВЫІКАМ папярэдняй работы ў справе ваенізацыі комсамольцаў (арганізавана шмат вайсковых гурткоў, у якіхнах праводзіцца абавязковае 27-гадзіннае вайскавое абучэнне і г. д.).

Да збору прыстасоўваецца КОНКУРС на лепшую ячэйку, якая пакажа сваю дысцыплінаванасць, загартаванасць і орыентыроўку ў вайсковых ведах.

Тыя матар'ялы, якія маюцца ў рэдакцыі, кажуць аб тым, што Бабруйскія комсамольскія арганізацыі вельмі ўважліва і старанна рыхтуюцца да надыходзячых вялікіх манэўраў.

Манэўры—толькі адзін з шляхоў для ваенізацыі грамадзянскага насельніцтва.

Побач з тым вопытам, які дасць бабруйскае мерапрыемства, нам трэба спарыстаць усю магчымасць, якія маюцца ў кожнай арганізацыі (стралковыя цыры, вайсковыя гурткі, спаборніцтвы і г. д.).

Мы павінны добра ўладаць зброяй. Гэта будзе лепшай забяспекай міру!

За вучобай.

У палатняным гарадку.

Адшэўшы ад Менску вярнуць за песьню ў былым Архірэемскім лесе можна пачуць, як чырвоармейцы ідуць з заняткаў распяваючы вышэйшыя песьні.

На вялікай палатнянай раскінуты стайныя пераганы белыя чырвоармейскія шатры. Усёроўна, што горад з невялікімі вуліцамі, замест бруку насыпаны жоўты пісок. У гэтым «горадзе» падрыхтоўваецца «адказ» на меркаванні імперыялістычных. Тут сьня рабочы і сялян Савецкай Беларусі праходзяць лютыя збор.

Іны ў лютых надува. Але ўжо адчуваюцца вайсковая выпраўка чырвоармейца і набываць ім вайсковыя веды.

Не спазнаць ужо тых селянскіх хлапцоў, якія прышлі сюды з доўгімі валасамі і ў лапцях.

У лютых працы многа. З уліходам сонна, усё і чырвоармейца. 8 гадзін на занятках. А вечарам у лесе. Тут займаюцца розныя гурткі, праводзяцца галасныя чыткі газет, вайсковыя рыхтоўкі «іаўлічэўку». А там, далей, на спартыўнай плошчы брата рэжа ў футбол, дэ займаюцца на спартыўных прыладах.

І так да сьнягу «адбой».—гэта значыць 10 з пал. гадзін і трэба ісьці вясельліся сьняць. А заўтраўна за вучобу. Мікола Сушыньскі.

3 адзінак перашла на сотні

(Ліст у рэдакцыю „Чырвоная Зьмена“ ад былога аторга УселКСМ лінкору Парыскага Комуна)

Знаходзячыся апошнія дні на лінкоры „Парыская Комуна“ лічу патрэбным, перад ўходам на работу на другі карабель, падзяліцца сваімі ўражаньнямі аб нашай сувязі.

Праплаваўшы 3 з пал. кампаніі на лінкоры і будучы каля году з паловаю арганізатарам УселКСМ карабля ў мяне, як у жывога сьведзі, склаўся аб нашай шэфскай працы добрыя ўражаньні.

Яшчэ ярчэй яны паказаны на дыяграмах, якія падрыхтоўваюцца да канцу гэтай летняй кампаніі, калі лічы перапіскі павысіліся, стабільнавалі і ўвазілі ў сыстэму. Жывая сувязь з адзінак перашла на сотні, матар'яльная дапамога з дзясяткаў рублёў на тысячы. Карабель

добра папулярызаваны, а разам з ім і наогул флёт.

Беларускі Комсамол зрабіў многае—гэта факт, аб якім кажа не толькі наш карабель, але і яшчэ хто колечы. У гэтай працы, бязумоўна, шмат дапамагла і газета „Чырвоная Зьмена“.

Я ведаю, як шэфтуюць Масква, Урал і інш. арганізацыі, і лічу, што ЛКСМБ у сувядносінах з Маскай, бязумоўна, апаздзіў яе не кажуць ўжо аб Урале, Ніжнім-Ноўгародзе і інш.

Уходзячы на карабель, падшэфнавалі Уралу, я маю на ўвазе выкарыстаць там у шэфскай працы ваш вопыт. З прывітаньнем М. Кузьняцоў.

Да ўвагі комсамольцаў

у выданай „Чырвоная Зьмена“ брашурцы „ДА ЛЕТНЯЙ ПАЛІТВУЧОБЫ“ МАЕЦЦА ШЭРАГ ПАМЫЛАК, ДАПУШЧАНЫХ ДРУКАРНЯЙ. НА ГАЛОЎНЫЯ З ІХ, ЯКІЯ СКАЖАЮЦЬ СЭНС ТЫХ ЦІ ІНШЫХ ДУМАК, МЫ Ў ГЭТЫМ ПАКАЗВАЕМ.

ВОСЬ ЯНЫ: — НА 7-АЙ СТАРОНЦЫ: ЗАМЕСТ „Політычная гісторыя 10-ГА—20-ГА ВЕКУ“. ТРЭБА ЧЫТАЦЬ „Політычная гісторыя 19-ГА—20-ГА ВЕКУ“; ЗАМЕСТ „Вольныя партыі для гандлю опіумам. КАНТОН, ШАНХАЙ“. ТРЭБА ЧЫТАЦЬ „Вольныя партыі для гандлю опіумам: КАНТОН, ШАНХАЙ“.

— НА 12-АЙ СТАРОНЦЫ: ЗАМЕСТ—„ЯК КРАІНЫ, ДЗЕ НЯДАЎНА ТЭНДЭНЦЫЯ ДА АРГАНІЗАЦЫІ“, ТРЭБА ЧЫТАЦЬ „—ЯК КРАІНЫ. ДЗЕ НАЯЎНА ТЭНДЭНЦЫЯ ДА АГРЫЗЫЦЫІ“.

— НА 24-АЙ СТАРОНЦЫ: ЗАМЕСТ „...АБ МАГЧЫМАСЬЦІ ПЕРАМОЖНАГА БУДАЎНІЦТВА СОЦЫЯЛІЗМУ Ў БССР“, ТРЭБА ЧЫТАЦЬ „...АБ МАГЧЫМАСЬЦІ ПЕРАМОЖНАГА БУДАЎНІЦТВА СОЦЫЯЛІЗМУ Ў СССР“.

АПОШНЯЕ: ДЗГ СТАЇЦЬ „УСЕ КП(б)“, ТРЭБА ЧЫТАЦЬ „УСЕ КП(б)“.

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ

„Чырвоная Зьмена“.

Будзем пільна сачыць за ворагам

Зьбірайце грошы на пабудову эскадрыльлі „Адказ на ноту Чэмбэрлена“

Эльвенгрэн і белая Фінляндыя.

У Маскве расстрэлена 20 шпіёнаў—людзей, якія гады праводзілі контр-рэвалюцыйную працу, арганізавалі уварывы, рабілі замахі на забойствы кіраўнікоў партыі і Савецкай ўлады.

Сярод іх тэрысты-шпіён Эльвенгрэн. Гэта буйная птушка шпіёнажу, пра-

жаданьня зьявіцца за абаронаю да фінляндзкае місіі, усё-ж фінляндзкі ўрад у ноце сваёй ад 18 чэрвеня адзначае, што Эльвенгрэн судзіўся па-за рамкамі нормальнае судовае працэдурі, што савецкаму ўраду павінна было быць усё-ж вядома, што Эльвенгрэн—фін і што нарэшце кара ўжытая ў адносінах да Эльвенгрэна зрабіла ў Фінляндзі смутнае ўражаньне і супярэчыць, як гэтакай, прынцыпам правасуднасці, уживаемых усімі цівілізаванымі дзяржавамі.

7. Літвінаў у адказнай ноце падкрэсьліў усё дадзенае пры дошчце Эльвенгрэнам, як «расейскім эмігрантам». Нота выказвае адвудзленне чаму ўрад Фінляндзі падлічыў патрэбным заступіцца за Эльвенгрэна, які сваёю прыналежнасьцю да расейскае эміграцыі, марыў вярнуць фінляндзкага народа, атрымаўшага незалежнасьць толькі пасля кастрычніцкай рэвалюцыі.

Ангельскі ўрад праз сваіх жонітых служак Фінляндзі і Польшчу, яшчэ раз пакааў свой твар.

Прымуд над Кавердай, палега ў адносінах да забойцы, зроблены з «легкай» рукі Англіі.

Апошняя нота Фінляндзі, таксама, бязумоўна напісана на паказцы «чэмбэрленаўскага» ўраду.

Усе робіцца ў сталіцы Брытанскай імперыі, каб згубіць навалічымі хмары над краінаю соцыялістычных рэспублік.

Адзін—у двух асобах.

Ік бы не распыніліся польскія газэтычкі, які-б добры твар яны не рабілі,—мы словам на верым і верым на будзем,—мы патрабуем доказаў на справе. І вось калі даходзіць да справы, пазіцыя польскіх міністраў робіцца шаткай і падманлай. Папярэдняе следства на справе аб забойстве т. Войкава праведзена так, каб не дапусьціць удзелу ў ім савецкага прадстаўніка.

Гумарыстычныя выданьні,

ад якіх бярэ вясёлы сьмех.

водаўшная свае азначыныя намеры пры дапамозе ангельскіх старлінгаў.

Эльвенгрэн вядомы яшчэ з 1918 году, як удзельнік шэрагу белавардзееўскіх мяцяжоў і бунтаў. У 1921 годзе ён, будучы за межамі падрыхтоўвае замахі на т. т. Чычарына і Красіна; а ў 1926 годзе пелегална праіраваў у СССР, каб тут ішоў уладца за арганізацыю контр-рэвалюцыйных і тэрыстычных груп.

Праз другога шпіёна, ангельскага капітана Рэйлі, Эльвенгрэн зьявіўся ў Савінковым, атрымоўвае ад Нобеля (вядомага нефтэкапіталіста) 80.000 франкаў, на арганізацыю тэрыстычных актаў.

Пасля таго, як усё тэрыстычныя спробы ўдальлі, Эльвенгрэн пераходзіць каб паласці ў СССР фіскальную грашніцу, дзе яго арыштоўвае ДПУ.

Іа глядзячы на тое, што Эльвенгрэн (фіскалка падданства), праправаў у СССР з румынскім напшартам, наваў сабе «расейскім эмігрантам, на маючым пэўнага грамадзянства», ніколі на допытках на фінляндзкае грамадзянства не спазнаўся і ніколі на выказаў ні вусна ні пісьмова

КОМСАМОЛЬСКІЯ ПЕРШАКІ.

Ін быў, бязумоўна, вельмі цьверды і настойлівы сьекратар. Дырэктывы райкому выканалі ячэйкай поўнасьцю і ў тэрмін. Усе комсамольцы ведалі свае абавязкі, і зорка сьекратарскае вока дайна сачыла як яны выканаліся. Сьекратар быў прыкладом і змог ячэйкавую дысцыпліну завяшчыць таксама мошпа, як быў завічаным КІМаўскі значок у пятаці яго піджака.

Але, прыходзячы да хаты, сьекратар зьявіўся. Разам з тым як відкаць з верным значком спаўзаў з яго плеч, з яго спаўзала і ўся цьвердасьць, упэўненасьць і ўменне ўладаць сабой.

Жонка—абмяжованая рэлігійная мяшчанка, на якой ён ажаніўся «на каханьне»—закідвала яго бязлічымі дробязямі абыватальскага быту і ён, нічога ня кажучы, не слухаўся.

Ін ведаў, што жонка купляе на рынку толькі кашэрнае мяса, што яна не дазволіла-б уварываць у іх жыццё хачы-б самага маленькага кавалку сала, што яна ходзіць у сынагогу і г. д., але маўчаў і, быццам-бы, гэтага не заўважваў.

Калі-ж у іх нарадзіўся сын, нека так здарылася, што сьекратара «абдурылі» і ружовенькі піражак аказаўся абразаным на ўсім правілам традыцыйнага мастацтва.

Выкліканы ў райком, сьекратар кліўся, што згоды на абразаньне не даваў і даведаўся аб гэтым толькі перад тварам адбываўшага факту. Тады яму прапанаваў прыдзіць да судовай адказнасці тую асобу, якая вытварыла абразаньне,

і шакоў яшчэ далека ня вычарпаны. І бярэ толькі адзін горраён Менску.

Людзі харчавых заводу выкачываюць комсамольца за абразаньне. Хапце так здыўся з абыватальскай сям'ёй, куды яго прывеў шлюб, што ўпаўшы сьвяжкрухі аказаўся машыной ушпыву комсамолу.

Гэтымі днямі выкрыт такі-ж выпадак у ячэйцы першага працэлектыўна абучыніка. Паміж іншым, сабра гэтай ячэйцы, у якой адбылося абразаньне, так апавадае аб здарывушымся: «Я спаў... А калі праснуўся—хлопчык ужо плакаў і мне сказаў: «усё гатова»... Справады—трагічная гісторыя! «Усё гатова»—нічога ня зробіш!

Выпадак абразаньня быў і ў такой культурнай ячэйцы, як ячэйка Прысасьветы! Зноў такі выніліся чужыя ушпывы і друзала воля комсамольца...

Цікава: комсамольская маса адносіцца да гэтай «абразальнай опіёміі», да гэтага перанясеньня гвалтоўнага рэлігійнага абраду ў сваю сраду, надзвычайна «снэходзітельно». Гэта выклікае ўхмылкі, жарты, але ва ўсімкім выпадку не сур'ёзную суровую ганьбу. Калі, напрыклад, райком паставіў пытаньне аб выключэньні Гопмана, многіх комсамольскіх ячэйкі Камхозу былі абураны і называлі гэта «зьверскім, нечалавечым падходам».

Мы сталі занадта мяккімі ў пытаньнях быту. Нам здаецца, што мы ўжо поўнасьцю новыя людзі і змагацца з церажыткамі мінулага,—нічэмная пдвая справа. Ці так гэта? Ці можна з такой легкасьцю і беспклаптнасьцю разьвязваць хворыя, цяжка пытаньні?

Гісторыі абразаных комсамольскіх пер

Міжнароднае становішча

Артыкул Тав. А. Сянкевіча.

Ін цікавае ўнутранае становішча Англіі, а да гэтага вылікі пасьпехі Кітайскай рэвалюцыі, якая падрывае самыя на рэзныя ангельскага імперыялізму, заставілі ангельскіх цьвердальных ідэалістаў, які та го апалелата лва ў клетцы. Англія лічыць СССР прычынаю ўсёх не выпрыгод. Страціць Кітай, а за тым і Індыю—гэта значыць паставіць крыж над сусьветным па навапнём краіны лёрдаў.

„Усе шляхі вядуць у Рым“

Адгэтуль, спачатку бязгудзядная ноты, дэтым напады на нашы пасольствы ў Пекіне і Жэнаеве, і ўрэшце разьруху дыпляматычных і гандлёвых аносіа.

Англія пакуль што засталася ізаляванай. Нават фантыскае Італія і тая ня стала ў адзіны шэрагі з сваім патронам.

Што ім трэба?

Ім хочацца ўздрыгнуць наша адзінства, нашу стойкасць. І найлепшы спосаб для гэтага—пасыць паіку. Адгэтуль тым байкі, якія мы чулі на вясні, што найна пачыноца 15-га чэрвеня. Як гадзіны з пад карчоў ны сыкаюць розныя байкі, бо гэта-ж дзе магчымасьць палатніць рыбку ў мутнай надзе. Авоь закатацца валюта, тады можна зарабіць на чорнай біржы, а ў запалоханата селяніна куцьці яго астатняе дабро за биспанак.

Сяліне і рабочыя павінны ў шыгнудь усёх такіх сьмыноў. У шэрагах працоўных

не павінна быць месца для панікі

Трэба памятаць, што Савецкі ўрад трымаецца на толькі тым, што яго падтрымоўваюць мільёны працоўных СССР, іны гатовы голаны спазніць за сваёй Кастрычніка, нашу краіну падтрымоўваюць і мільёны пролетарыю ў другіх краінах.

Англія ваяваць з намі хоча, мы аб гэтым павінны памятаць і да гэтага рыхтавацца. Але

Англія любіць ваяваць чужымі рукамі

— у такіх ахотнікаў, як мы бачым, не вадта многа. Пачаць вайну ў іл інтарэсах другога краіны, пачаць вайну, калі не даказалі раны ад вайны імперыялістычнай, павялічы рабочыя Эўропы супроць рэспублікі Саветаў,—здаваць не так-та лёгка. Восі чаму мы кажам, што для Англіі не павінна быць месца, бо гэтае панікі наш вораг толькі і чылае. Сноўкі, жалежныя нервы, втрыманасьці, дэцэны ўвартан прапа на падвільна нашай гаспадаркі, разам з работам на ўзаможна абарондальнасці нашай краіны—найлепшая гарантыя за прапінгвонны міру, за недвудушыяныя быты.

Усёх сепных паіку трэба прыняць да суровай адказнасці, як найгоршых воракаў працоўных.

МІХ. ГОЛЬДБЭРГ.

Навучымся уладаць зброяй!

Кожны комсамалец павінен умець уладаць зброяй, кожная комсамолка павінна атрымаць вайсковыя навукі і ведаць вайскова-санітарную справу.
(3 адозвы ЦК УселКСМ)

Падрыхтуем меткага стралка.

Матчымаць нападения на нас дзвер бліжэй, чым калі-небудзь. Міралюбівыя запэўненыя, якія пчола рассыпаюць буржуазныя урады, заўсёды былі толькі прыкрыццём іх падрыхтоўкі да вайны.

А ці гатовы мы? Ці зможам даць належны адпор узброеным да зубоў ворагам.

Ці ўмеем мы страліць? Для таго-ж каб адстралявацца, трэба самому умець страліць.

На жаль, трэба прызнацца, што агромністыя масы моладзі, акрамя тых, хто пабываў у арміі і на дзіржаўнай падрыхтоўцы, страліць ня умеюць.

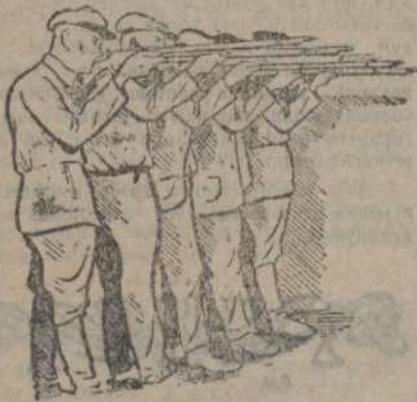
Вось чаму такое вялікае і важнае значэнне набывае зараз стралковы спорт.

Сотні стралковых гурткоў раскіданы па ўсёй краіне. Задача гэтых гурткоў — падрыхтаваць меткага стралка.

Дык хіба ня прыемна ўлетку найсмэй за горад і папрактыкавацца ў стралбе.

Пачынаць гэтую стралбу раіцца з рэвольвераў і дробна-каліберных вінтовак. Баяныя патроны каштуюць вельмі дорага таму за месці баявой вінтовак і дробна-каліберных. Гэта не павінна непакоіць будучых стралкоў, бо хто навучыцца меткага страліць з дробна-калібернай вінтовак, той і зможа таксама страліць і з баявой.

Адказам на меркаванні імперыялістычных абкружэнняў Саветскай Саюзнай інтэрвенцыі будзе ахлік комсамолу: моладзь, у стралковыя гурткі! За вінтоўку! За наган!

З ВІНТОУКАМІ У ПОЛЕ.

Раўнаньне па тэкстыльшчыках

А профшкольцы нічога ня робяць

Гурток вайсковых ведаў пры лядоцы тэкстыльшчыкаў лічыцца самым найлепшым у Менску. Ён існуе ўжо год. За гэты год ён пабыў шэраг дасягненняў.

Галоўны дасягненні вядомыя. За ўвесь час зроблена 36 заняткаў, 36 заняткаў не на паперы, а на справе.

28 маладых рабочых тэкстыльшчыкаў з вайскавай фабрыкі «Чырвоная Ткача», праколлектываў добра ведаюць, якімі гаспадарамі атручалі немцы сваіх ворагаў у імперыялістычную вайну, які спрытна пакажуць, як зьліць і адзец працівагаз, і калі вы, адзеўшы яго, праз хвіліну скінеце, забрудзішы нос у пыл вугля, тэкстыльшчыкі прабудуць у ім гадзіну, будзь бегач і густарыць.

Вась здывіць спрытнасьць якой не-будзь дэжурны з «Швейнрому» вольна абыходзіцца з кулямётам «Дюіс» новым, лёгкім, баявым кулямётам. Калі равіцю ў нідзелю за горадам убачыце струювую невялікую калену людзей з вінтоўкамі, не памыліцеся, калі скажэце, бізуючыя, тэкстыльшчыкі.

Кожную нядзелю яны ў полі

Возьмуць вінтоўкі ў ДOME Чырвонай арміі і айда. Апошняя нядзеля была прысьвечана штыкавому бою.

Спачатку цяжка давалася, трэба было добра ўладаць штыком. Доўга камандзір крычаў:

— Два крокі ўперад, крок на месцы, пры выпадзе застацца!

Ніж не маглі замамацца рухі і каманду. Гадзіны тры-чатыры на гэта пашло, але — перамагалі.

Астатнія заняткі былі ў ДOME Чырвонай арміі ў стралковым кабінце і ціру. Рабілі экскурсію ў падшафную частку, разам стралілі, разам праводзілі дзень.

Шмат якіх гурткі часта скардзяцца, хацелі працаваць, але немагчыма, няма вінтовак, няма танных патронаў і г. д. Гэта толькі адмовы. Трэба ўзяць прыклад з тэкстыльшчыкаў, два разы ў тыдзень ніш біруць у ДOME Чырвонай арміі вінтоўкі, працівагазы, снарады. Дом Чырво-

най арміі іншым гурткам зброі ня дасць, а вось тэкстыльшчыкам дае.

Прыклад астатнім гурткам

Здаецца няправільна, а разабрацца дык так.

Дом Чырвонай арміі будаўнікам вінтоўкі, узлі вінтоўкі к тэрміну ня прынеслі, а пасыла як сдалі, дык без панруг, дасць Дом Чырвонай арміі другою гуртку, вінтоўкі вярнуць заржаўленымі, нячышчанымі. А тэкстыльшчыкі, калі возьмуць, дык да тэрміну здадуць і абавязкова зброю пачысьцяць.

Сроднаў гурток ня мае аніякіх

Ні лядока КСМ, ні фабком, ні ЦШ саюзу сродкаў не даюць. Невялічкі прадант сярбоекчкі ўзносав ячэйкі ТСААвіахіма — вось і усё. Па гледзчы на гэтыя дражныя ўмовы, заікаўленасць гурткам вялікая, уступаюць старыя рабочыя. Надаўна падалі заявы 5 чалавек.

Як недохоп гэта тое, што комсамольцаў ўсёмі мола, усяго толькі 8 чалавек. Ячэйка заслухала справаздачу, пастанавіла, лічыла, прапанавала, а больш нічога. Гурток як-бы асобна жыве.

А ў гуртку значны поспехі. Ёсць добрая стралка!

дзяўчына Файн, Хэйфэц К і інш.

яны з сямі патронаў выбываюць калі 100 вочак на дыстанцыі 100 крокаў.

Апошні раз, калі ўсё арганізавана было ў лагеры, гурткоўцы практыкаваліся страліць з «Максіма». Усё самастойна, заклаўшы патроны, увесці стужку, зрабіць наводку і г. д. Кожны з гурткі прапоў хамічнае абкружэнне, знаёмы падрабязна з працівагазмі «Куманта Зялінекага», «Т-Т-4» і інш.

Пры гэтым гуртку існуе санітарная сэкцыя

У ёй усё дзіўчаты вывучаюць анатомію, хуткую лямпагу, гэтымі дзямі будуць дзяжурчыцы ў шпіталі.

Вышлі на практыку!

(Аб'яднаная Беларуска-Ваенная Школа)

—Хутчэй-бы скончылася злілі, ды пайсці-б у поле на практычныя заняткі. Так можна было пачуць ад курсантаў нашай школы.

Не здарма ў іх было такое жаданне. У працягу доўгай зімы прыходзіла адзець у клясоў і „поўзаць“ па нарэ рашаючы тантычныя задачы. І вось цяпер дачкаліся таго часу, калі можна ўзяць карту ў рукі пайсці ў поле і злічыць гэтую карту з тэй месцаваасцю, з якой яна зьнята і ўжо рашаць гэтую задачу на самдзе, а не на паперы.

Гэтым мы дасягам таго, што курсанты разам з тэорыяй набываюць сабе і практыку ў вайсковай справе.

Адначасова з вучобай стралвой праводзіцца і па-за школьна праца. Арганізавана цэлая сетка розных гурткоў. Асабліва многа спартыўных. Тут і футбол і баскетбол, і гарадкі і усё чаго толькі твая душа жадае. І б'е такіх завданняў футболісты, што яны публіцыста за мячом, дык здаецца ўдзяк усё з дарогі а то ператрэ цябе на парашок.

Юрка Доўгі.

ВАЕННАЯ ХІТРАСЬЦЬ.

З гэроічнага мінулага Чырвонай арміі.

У тундрах Ахоцку скрыўся апошні афіцэрскі атрад сібірскай белавардышчыны пад камандай Пяпеляева. Пачынаецца гэроічны паход у дагонку за гэтымі хвістамі ворагаў рэвалюцыі.

У той час у камандуючага войскамі ДВР памочнікам быў вядомы храбрый Вастрэпаў, былы камандзір вядомага чырвонага Волжскага палку.

Атрымаўшы загад дабіць Пяпеляева, Вастрэпаў з 800 байцоў пагаржаўся на 2 невялічкіх караблі, «Старупаль» і «Індыгірка» і ідзе поўным ходам з Уладзівастоку ў Ахоцк.

Праз 25 дзён казачнага плавання ўначы падыйшлі да Ахоцку.

Вастрэпаў сабраў увесь свой маленькі атрад, тлумачыць яму, што перад імі ці пачаюцца гібелі і перамога як-бы там ня было. Потым загадвае кожнаму чырвонаармейцу ўзяць на плечы пачынаючы запас харчоў і патронаў, бяра на слабе таці-ж, як і ўсё, груз і на поле ў сьнезе маленькі атрад ідзе бяз усяіх дэраг, паліною па тундры, 100 верст. Вастрэпаў разалічыў, што атрад ці павінен на трыдзю ноч падарыцца і апакаваць Аян, ці ян агіне ад холаду і зморы. Уабіражныя жыхары на месцы высадкі зазначылі, што раней чым праз пяць дзён Аяна дасягнуць вельга.

К канцу трэцяга дня Вастрэпаў з атрадам падходзіў да Аяну. За гэты пераход атрад пахаваў сярод горных скал і снігоў некалькі чалавек.

Калі 8 верст ад Аяну перад насту-

паючымі чырвонаармейцамі раіцца адчыніць ваяны лагер.

Спрытым маўраам Вастрэпаў адрэзаў лагер ад берагу мора, абкружыў і ўзяў у палон бяз выстралу калі сьніг апаўшы ўсё ад некакасаўкі белавардышцаў. Гэта быў перадавы атрад пачынаючаў, ішоўны пад камандай Разанцава к Благавешчанску, каб потым скрыцца ў межах Кітаю, і ўжо адтуль рабіць напад на Савецкую Сібір.

Аналеўшы белавардышцы толькі лямалі вачыма і пыталі чырвонаармейцаў:

— Дык хто-ж вы такі? Адкуль вы скінуліся? З неба, ці што?

Атрад Разанцава меў агромністую колькасць зброі, тысячы бомб, патронаў, Вастрэпаў, атабраў усё ўзбраенне, пакідаў яго ў мора, затым што везці і несьці яго ня было на чым і каму і пашоў далей, пакінуўшы пры разброеным ворагу невялічкую ўзброеную варту.

Хутка і ціха рынуліся 400 храбрацоў Вастрэпава (астатнія засталіся на караблі) ў Аяна. Была гадзіна ночы. У горадзе спаці, як сьпіць спакойна людзі ў палірым, пустым захалуьці. Загадаўны абкружыць і разброіць спаўнях пачынаючых байцоў, Вастрэпаў узяў на слабе заданьне захапіць Пяпеляева самога з усім яго штабам. Абкружыўшы з некалькімі чырвонаармейцамі пачынаючы будынак, ён аддаў суровы загад:

— Расстраляю ўсякага, хто з вас уздумае адчыніць стралбу. У выпадку патрэбнасці — дзейнічаць бомбамі ў вокны

і ўзшоўшы на ганак, Вастрэпаў па-стужкаў у дзьверы.

— Адчынеце!

Ад'ютант Пяпеляева, здаравенны хлапчына — афіцэр, прыадчыніў дзьверы.

— Хто такі? Што трэба?

— Здавайцеся! — Я камандыр Савецкай Чырвонай Дывізіі! Вы абкружаны з усіх бакоў...

Ад'ютант выштурхнуў руку з маўзерам і захопнуў дзьверы. І было чутна, як за дзьверыма ўскоквалі з ложкаў і ў замшаньні бегалі на пакой 10 пачынаючых палкоўнікаў.

— Адчынеце! — тым часам дамаўся і крычаў Вастрэпаў. — Усялякае супраціўленне бескарнае. Вы абкружаны добрымі сіламі: у мяне на рэйдзе ў тавані тры крэйсэры з дальнобойнымі гарматамі!!! Адчынеце!

Пяпеляў ухваляваны раіўся са сваімі палкоўнікамі. У першыя хвіліны было вырашана: хутка адчыніць дзьверы, забіць Вастрэпава і, кінуўшыся ўрассыпную, паспрабаваць сабраць сілы і даць адпор чырвоным.

— Адчынеце! — барабаніў у дзьверы Вастрэпаў. — Ад імя Савецкай улады я гарантую вам жыццё да народнага суда над вамі. Адчынеце! Ці я вас!

І ён паклікаў стаяўшага непадалёк палкоўніка Варгасова, захопленнага ў палон у Ахоцку і асабова вядомага Пяпеляева.

— Скажы ім як мы абыходзімся з палоннымі.

Пяпеляў, парэшыў, парашыў здацца. Дзьверы адчыніў той самы ад'ютант.

Вастрэпаў ступіў за парог і апыніўся ў групе палкоўнікаў, спалохана стаўшых у адных наганіцах.

— Дае тут генэрал Пяпеляў? — зьвярнуўся Вастрэпаў да прысутных.

Яму паказалі на адзінага ў штанох чалавека. Гэта і быў Пяпеляў.

Вастрэпаў працягнуў яму вольную руку (у другой быў маўзэр на выгатове) і, паціснуў руку Пяпеляева сваёй агромністай зашпчы і як можна вельмі прапанавав:

— Калі ласка, давайце абгаворым скалаўнае становішча.

— К-ка... калі ласка, — прапраматаў Пяпеляў, зьбянтэжыўшыся ад такога апічнага супакоў. — Ці не жадаеце да мяне у габінаў?

— Што-ж... можна, — заадыўся Вастрэпаў, праходзячы і сядзючы ў габінаце. — Ды ці не гэта гарбаты: а то я прамера, ведаеце...

— Можна гарбаты, — пакарона агадзіўся генэрал і загадаў ад'ютанту распарадзіцца наконт самавару.

— Да вы-б, — скаціўся Пяпеляў на маўзэр, — паклікаў маўзэр у кабуру. І вая гарантую цяпер тут бяспечнасьць...

Пачаліся перагаворы.

— У мяне тут, — прыхлебваючы гарбаты і не моргнуўшы вокам, гаварыў Вастрэпаў, — цэлая дывізія. — Ані абкружаны ўплатую. Вашы людзі і вы абкружаны і таму, каб ухіліцца ад лішняга кронапраціўля, пашлеце вашым людзям ітэмовы загад аб спыненні ўсялякага супраціўленьня. Пяпеляў уадхнуў і на сваім бэк-ноце напісаў:

„Я здаўся ў палон чырвоным. Прашу падзяліць мой лёс.“

Генэрал ПЯПЕЛЯЎ.

Ад'ютант адказаў парабудум, вадзеў штаны і найшоў з гэтай пісулькай на двор. А прышоўшы некалькі ў сябе асобны 10 палкоўнікаў таксама пачалі паціваць штаны.

У гэты час Вастрэпаў наведмілі, што з боку Уікі к Аяну падходзяць астатнія пачынаючы сілы і афіцэрска атрад ужо раскінуўся ў баявым парадку. Гэта быў самы небяспечны момант для кучкі чырвоных.

— Ну-е, генэрал, — прапанавав Вастрэпаў, — выйдзеце на спатканьне нашых і загадайце ім скалаўніць зброю.

Праз два дні «Індыгірка», сярод агуднай радасці чырвонаармейцаў пляў ва Уладзівастоку.

У турме былі заперты некалькі сот белавардышцаў. І толькі адзін Пяпеляў, даўшы часнае слова, вольна хадзіў па пазубе і паціскаў плячым: як-жа гэта ён здаўся такой кучцы, будучы цалкам гаспадаром становішча?

— Ваенная хітрасьць, — навучальна тлумачыў генэрал каваль.

— Нават вельмі проста.

К. Шавель

Летнія настроі

Вецер цалуе бярозу,
Мветкамі зьяюць лугі;
У садзе ня капаюць сьлёзы—
Сьлёзы васеньняй імгі.

Усплескамі рэчка гамоніць,—
Топішся ў радасьці сам
Хутка ўжо, хутка зазвоніць
Па-за кустамі наса.

Радасьці поўны абшары,
Весела шэпчацца бор.
Жыта на летняй гітары
Новы лье перабор.

Летнім настроем шапача
У полі і ў лузе трава.
Хочацца рваць васілёчкі,
Лету вянок дараваць.

У садзе ня капаюць сьлёзы—
Сьлёзы васеньняй імгі.
Вецер цалуе бярозу,
Радасьцю звонаць лугі.

Алесь Гладні.

Ноччу ў полі

Вясна прыгожасьцю сваёй,
Убрала ляс, і дог, і поле.
Вячэрняй цёплаю парой,
Як добра выйсьці на прывольле.

Лье вясна вячэрні гымн,
Маўчаць жывёльныя разлогі.
Прыемна сьвеціць месці ім,
Па небе ходзячы ўбогім.

Іду туды—за папавы,
Пад гай—у жытні разлогі,
Іду між шумнай збожжыны
Пяском астаўшае дарогі.

Красуйце-ж родныя полі,
Красуй і ты на нівах збожжа.
Надзьдзе хутка час, калі,
Цібе князі ў снах пашожа!

Твар яўрэйскага клерыкалізму

Ц-ж толькі моляцца?

Шмат каму здаецца, што ў галіне барацьбы з рэлігійнымі перажыткамі намі ўсё ўжо зроблена: моладзь ня веруе ні ў бога, ні ў чорта; сінагогі стаяць пустыя; хэдары (патаемныя рэлігійныя школы) забаронены асаблівым уставадаўствам і дэсяць гагаў ўжо ня йонаюць.

Шмат каму здаецца, што толькі рэдка дзе, у глухіх мястэчках, у кутку за печай, можа сядзець яшчэ над талмудам старэньні, адныдушны свой век, раўні і нудзіць нікому незразумелы і непатрабны словы.

Ці-ж гэта так? Ці сапраўды клерыкалізм займаюцца толькі рэлігійнымі справамі? Не, ня так.

Пад маскай рэлігіі—анты-савецкая політыка

Клерыкалы ня толькі малітвамі жывуць. Дзесяць барацьбы з антырэлігійным рухам, з новым бытам, з узмацаваньнем класавай свядомасьці яўрэйскіх рабочых—раўні аб'ядналіся з напіванамі і з „грамадзкімі дзеячамі“ („калатуар“) цароніх часоў.

У кіраўнічых сферах рэлігійных абшчынаў („кегіля“) найбольш значнага гарадоў на шыкае „адмышляе сваёй вен“ отарычоў раўніаў. Там нашта дружна суарэаўніваюць нопяч, „калатуар“ з вышэйшай адукацыяй і лаўнаў раўні, які менш усяго сядзіць над талмудам.

Гэты чорны хаўрус імінецца першым чынам даказаць, што ён зьяўляецца адзіным прадстаўніком „яўрэйскага народу“ („мал Исраэль“), падгарнуць пад свой улаўны маю яўрэйскага жыхарства і кіраваць іх волі у карысьнім для сваіх мэтаў кірунку.

Пад маскай аховы і нават, адраджэньня рэлігіі, імінецца да кіраўнічай ролі да падпарадкаваньня сваёй уладзе яўрэйскіх мас, чапман оа сваёй сьвайтаў.

Гэты апануты ў старыя амаль згніўшыя вопраткі рэлігіі, рэгрэсуны рух мы сьмеем можам адрасьліць, як нацыянал-клерыкалізм дзесяць таго, што яго ідэалёгі дэб'яваюцца вярхоўнага кіраўніцтва над усеі „яўрэйскай нацыяй“.

Зьезд у Корастэні

Ідэалёгію нацыянал-клерыкалаў покрывам харатэрызаўе іх зьезд.

На зьездзе ў Корастэні ўдзельнічала 50 раўніаў-дэлегатаў, 20 гасьцей (які рапатм аналяіся ў сьвратарыянае зьездзе), шмат выадніаўых нэведнікаў (сарадзяніх „выпадкава“ анааауаў бнмы рэдантар „Гамзіяіці“) і нават 20 прывітальных тэлеграм ад розных рэлігійных абшчынаў і шматлікія раданыя артыкулы ў буржуазных яўрэйскіх газэтах за граіціаю.

У рэзолюцыях зьезду маюцца гэтыя ларлі: „пры дапамоце Усяго яўрэйства краіны, праціаваціць супроць настулаючага атэізму, які рабурае нашоа нацыянальнае жыцьцё(?) нашаа грамадзіае (?) жыцьцё“... „Аб'яднаць усе творчыя сілы і арганізаваць парадак (?) у яўрэаў“.

Яна: кантр-рэвалюцыіны клерыкалізм займаеца на толькі нябеснымі справамі. Ён хоча ўстанавіць ў яўрэйскіх масах овай „парадак“.

Клерыкалы пашыраюць дзейнасьць

Кантр-рэвалюцыіныя кіраўнічыя сфэры нацыянал-клерыкалізму маюць да сваіх паслугаў нашта добра ўпарадкаваны „агітпропаадазла“.

Галоўным лэзунгам оучаонага моманту ў іх дзейнасьці зьяўляецца барацьба за моладзь, за адрыў дзяцей ад нашага ўлаўну. Сьветна хэдараў пашыраецца. У самым Менску існуе некалькі дзясяткаў хэдараў і некалькі ошыботаў (вышэйшай рэлігійнай школы). У Сьмалавічах—5 хэдараў, у Дукорах—2 хэдараў, у Смалавічах—5 хэдараў, у Самахававічах—ошыбот, у Стрешані—3 хэдараў, у Бешанковічах—ошыбот і хэдары, і гэтан амаль у кожным мястэчку, у кожным горадзе.

Клерыкалы вядуць такоама працу сарад яўрэйскай беднаты: за грашовую падачку

біднак пачынае глядзець на раўна, як на свайго збаўца.
* * *
Кантр-рэвалюцыіныя іміненныя клерыкалаў павінны абудзіць комозама да павялічэньня, пашырэньня антырэлігійнай прапагандаў.

„Сьвіньня з сабакамі і тыя на нас“

(Вёсна Уручка, Астрашыці раён)

Нідаўна прывідажу з Менску у нашу вёску поп сьвяціць кулацкі будынак. Назьбіраў ён шмат сала, масла, яек, жгата. Нагрузіў цэлы воз падаляньніў і зашоў у хату да аднаго заможніка.

У гэты час прываліся да возу сьвіньні з сабакамі і расьцягалі ўсе назьбіраанае. Зьвіртаўся поп у Менск, а думкі—«вось табе і жыцьцё, сьвіньня з сабакамі і тыя на нас»—недаваі спакоем.

Пяцёрка.

Віцебскія панчошніцы правялі агляд

удзелу кожнага комсамольца ў вытворчым жыцьці.

Як інструменты Гомельскай школы ФЗВ „пашлі гуляць“

Мы правялі агляд

А ты што зрабіў?

(Панчошная фабрыка, Віцебск).

Чаму маўчаць комсамольцы?

Цяжка выступаць комсамольцу на якому-небудзь пытаньні, ня маючы пад рукамі канкрэтнага матар'ялу.

Так і было з намі на адным з сходаў ячэйцы, на якім разглядаліся пытаньне аб удзеле комсамольцаў у рацыяналізацыі і зьніжэньні цэнаў на прадукцыю нашаа вытворчасці.

— Мы маўчалі... Гэта прывяло ячэйку да думкі аб неабходнасьці сталага вывучэньня пытаньняў удзелу комсамольцаў у вытворчым жыцьці.

Вылучылі камісію.

Якаў у аснову сваёй працы намяціла вывучэньне наступных пытаньняў:

- прагулы і прапускі,
— адносіны да працы і
— удзел комсамольцаў у вытворчэ-тэхнічнай нарадзе.

Як і палагаецца, за работу ўзялася ня ўся камісія, а толькі частка яе. Агляд, праведзены сарад 86 комсамольцаў, выявіў:

Прагулы і прапускі

Прагулаў за перыяд 3-х месіцаў 1927 году (студзень, люты і сакавік) было 12, што складае 0,19 проц у адносінах да агульнага ліку рабочых дзён за гэты час.

Прапускоў на розным хваробам было 223.

386 комсамольцаў не прапусьцілі на працягу вывучаемага перыяду (3 месіцаў) ні аднаго дня—34 чал.

Адносіны да працы

Мы гутарылі з інструктарамі, механікамі і загадчыкамі аддзяленьняў аб кожным комсамольцу, пасля чаго складалі аднаведную вытворчую характарыстыку.

Як добра адносячыся да працы, адначана 49 чалавек. Астатнія мейлі розныя заувагі.

Харантар заувагі

Комсамолка Рыб. Б.—не заўсёды прыкладна; на паказаньні інструктара аб дрэннай якасьці працы, адказвае: «ідзі сам садыся і працуй лепш».

Комсамолка Л.—няраха у працы, выпрацаванага ніколі добра ня складае, адбрасаў не захоўвае.

Комсамолка С.—даецца, плюецца, ня ўжываецца ў усімі работнікамі.

Ханіна.

Інструменты „пашлі гуляць“

(Гомельская школа ФЗВ)

Справа з захаваньнем інструманту, асабліва дробнага, пастаўлена ў нас зусім дрэнна.

Калі раней ручных цісочак было каля 20, то цяпер іх усяго 5-6 штук, а астатнія... „пашлі гуляць“ (расьцягнуты).

Вытворчая камісія школы намячала агляд майстэрняў, у прыватнасьці, становішча інструманту, але і да гэтага часу да працы не прыступіла.

Калі мы ад вучня патрабуем павышэньня вытворчасці працы і паляпшэньня якасьці прадукцыі, то трэба даць яму добры інструмант і належным чынам яго захоўваць.

Іначай нічога ня будзе.

Чырвоны.

НІ БЭ, НІ МЭ, НІ КУ-КУ-РЭКУ

НЯ ЗМОГ СКАЗАЦЬ У СВАІМ ДАКЛАДЗЕ АПОРГ АДНЭЙ З ТАЛАЧЫНСКІХ ЯЧЭЕК.

У ЧЫМ САКРЭТ? А „ЛАРЧЫК ПРОСТА АДЧЫНЯЕЦА“.

Даклад высасаны з пальца.

(Талочын, Аршанскай акругі).

Апоргу профсаўзнай ячэйкі было даручана зрабіць на сходы ячэйкі даклад аб лісьце менскіх замужных комсамолаў, аьмешчаным у «Чырвонай Зьмене».

Як тут быць?—узнікла пытаньне ў апорга. Дзе здабыць «Чырвоную Зьмену»? (Сам апорг, зразумела, «Чырвонай Зьмены» ня выпісае).

За «Чырвонай Зьменай» прышлі да мяне. Але гэты вумар у мяне згубіўся, і я адказаў: трэба самому выпісаць, тады апорг рынуўся ў хату-чыталню, але і там гэтага нумару не аказалася.

Доўга яшчэ хэдзіў апорг у шуканьнях «Чырвонай Зьмены». Нарэшце пры-

шоў дзень ячэйковага сходу. Ня глядачы на снаў непадрыхтаванасьці, апорг усе-ж такі зрабіў даклад «на тэму».

Доўга гаварыў і аб задачах летняй працы комсамолу і аб адносінах комсамольцаў да дзійчатаў наогул, аб насьцен-газэтах і г. д. Але даклады і словы не абмоўвіўся па сутнасьці самога лісту замужных комсамолаў. Калі-ж у канцы дакладчыку аб гэтым задаі пытаньне, ён бедны адказаў: «ня ведаю, «Чырвонай Зьмены» здабыць ня мог».

Вось, як кепска без газэты!

Міхась Зак.

Дастаўна псуе справу

(Ячэйка ЛКСМБ Гомельскай школы ФЗВ)

З 61 комсамольца выпісаюць «Чырвоную Зьмену» толькі 2.

У сувязі з бэларукаізацыяй хлапцы зацікавіліся газэтай і хочуць яе выпісаць, але дастаўка псуе ўсю справу.

Ячэйка досыць популярызавала газету, але калі яе не атрымалі выпісаўшыя «агітатары», то вядома комсамольцы не ахвотна пачынаюць ісьці на сустрэчы іх прапановам выпісаць газету.

Почта, пастараян рэгулярна дасылаць «Чырвоную Зьмену» у Гомельшчыну!

В. Сідарук.

„Зьмены“ у крыўду не дадзім

Сустрэўся я з таварышом з ячэйкі МШВ МББ.

— «Здароў браток, ну што ў вас чуваць аб газэце „Чырвонай Зьмена“?»

— Аб „Чырвонай Зьмене“ у нас самыя лепшыя водгукі. Газэта доб-

рая, правяла шмат практычных масавых мерапрыемстваў і наогул нашу газету ў крыўду не дадзім.

— Ну так, а як у вас у ячэйцы з падпіскай на „Чырвоную Зьмену“?»

Таварыш нешта пачаў як бы

Міхалкава прапанова

(Фабрыка Чырвоная Бярэзіна, Н.-Барысаў)

Большая частка рабочых «Чырвонай Бярэзіны» нашта цікавілася працаў тэхнічнага кіраўніка сваёй фабрыкі—тэхнічнай нарады.

Іны даваі многа прапановаў аб паліпшэньні вытворчасці,— іх абгаварвалі, вывучалі, уносілі дадаткі, йзноў абгаварвалі і потым выносілі пастапову «правесці ў жыцьцё».

Рабочыя, зьбіраючыся наоўнамі, адчувалі нейкую ўнутраную прыемнасьць—«ага, хоць раз дык па нашаму».

Бачылі хлапцы, як спрачаўся супроць іх загадчык фабрыкі, кажучы: «гэта ня выгада». Але ж, як толькі з чым-небудзь згаджаўся тэхнічны персанал, дык і ён «правідава, гэтак і равей было».

Кожны дзень рабочыя чакалі правідаўняў у жыцьцё ўжо прынятых прапановаў—вось ды сеньня. Але гэтага «сеньня» нельга было дачакацца.

Гэтак-жа, як і ўсе рабочыя, у тэхнічную камісію падаў заяву і комсамолец Міхалка.

У яго заяве гаварылася аб тым, што ў фанэрным цэху застаецца шмат каптоў ад кагод, якія на сваёй мерцы для фанэры не падыходзяць і што іх можна скарыстаць на дошкі ў сервікавыя скрыні, ад чаго будзе вялікая эканомія дрэва.

На першым пасяджэньні тэх. камісіі з Міхалкава прапановаў згадзіліся; загадчык фабрыкі, паскरोбішы крыху пад пахай, нават сказаў—«запраўды ў нас і равей так было—пры гаспадару значыць».

Потым гэтае пытаньне разглядалі на тэхнічнай нарадзе, дзе вынеслі зусім інакшы прапановаў—застаючыся капцы аддаваць на завод «Рабочы» дзеля капылоў.

З гэтаю прапановаў згадзіліся ўсе, але... тутакж я пачалася гісторыя.

На трэцім пасяджэньні вылучылі камісію для падліку таго, колькі будзе эканомія, на чацьвертым—вылучылі камісію для тэхнічнага вывучэньня якасьці ад гэтых застаючыхся каптоў, а на пятае пасяджэньне нішто ня прышоў.

Так і засталася ў паветры Міхалкава прапанова.

сьпяшацца. А тады нахілішы галаву прабарматаў:

„Бачыш, я ўпаўнаважаны па дру-

ку і за гэтыя 3 месяцы з 120 комсамольцаў газэту выпісаў я адзін“.

Эд. Ш.

Газэтныя гурткі... без газэт

(Багушэвіцкая яч. КСМ, Бярэзінскага р.)

Летам пачалі працаваць газэтныя «Чырвоную Зьмену», а таксама і няпрывітальныя гурткі, а ў гэтых самых гуртках газэт і цягвае моладзь да выпіскі газэты.

На лісьце месіць ячэйцы патрэбна звярнуць увагу на выпіску.

Ячэйка не стараецца сама выпісаць

Янка.

Конкрэтна!

(Прапановы юнкора)

Неабходна на працу ўпаўнаважанага часта бывае большаа, чым у некаторых падпіскаў вылучыць хлапца, які-б ці кавіўся гэтай працай.

Ставіць яго справадачы аб працы на бюро ячэйкі штомесячна.

Пашыраць падпіску сарад беспарэаўнаважанага падмаць трэба падтэйнай моладзі, бо ў яе цяга да газэты іску.

Сарад жа іх у нас падпіска зусім ня зьбіраецца.

І сіламі ўсяе ячэйкі, а не аднаго ўпаўнаважанага падмаць трэба падтэйнай моладзі, бо ў яе цяга да газэты іску.

Міхась Марковіч.

„Чырвоная Зьмена“ на заводах.

(Нова-Барысаў).

Падпіску ў нас на «Чырвонай Бярэзіне», Домбалі, «Комінтэрне» на ўсе газэты, у тым ліку юнацкія, праводзяць цэхірофупаўнаважаныя.

Апошнія вельмі дрэнна знаёмы з юнацкімі газэтамі, якія ніколі нават слова не закінуць за «Комсомольскую Правду» ці «Чырвоную Зьмену».

Бывае так, што той ці іншы хлапец запытае «як бы гэта мне падпісацца на «Чыр. Зьмену», а цэхупаўнаважаны раіць яму падпісацца на другія газэты.

Упаўнаважаныя па друку комс.мольскіх ячэек таксама прапы не вядуць ніякай. Падпіска на юнацкія газэты стаіць на надта нізкім узроўні.

Не магчыма абмысьці і таго, што пошта і аддзяленьні БДВ не акуратны ў дастаўцы.

Вось некаторыя ячэйкі, якія выпісалі «Чырв. Зьмену», але дзякуючы «добрай» дастаўцы не атрымлівалі яе па два і больш тыдні.

С. Клопаў.

